



Ikt. sz.: MGB-42/9-7/2024.

MGB-6/2024. sz. ülés
(MGB-26/2022-2026. sz. ülés)

J e g y z ő k ö n y v

az Országgyűlés **Mezőgazdasági Bizottságának**
2024. október 29-én, kedden, 10 óra 07 perckor
az Országház Darányi Ignác termében (földszint 4.)
megtartott üléséről

Tartalomjegyzék

<i>Az ülés megnyitása, a határozatképesség megállapítása, a napirend elfogadása</i>	5
<i>A Magyarország 2023. évi központi költségvetéséről szóló 2022. évi XXV. törvény végrehajtásáról szóló T/9346. számú törvényjavaslat (Részletes vita a HHSZ 44-45. §-a alapján)</i>	5
<i>A hatékony vízgazdálkodás megteremtése érdekében szükséges intézkedésekről szóló H/9460. számú határozati javaslat (Döntés képviselői önálló indítvány tárgysorozatba vételéről)</i>	9
<i>Földi Judit szóbeli kiegészítése</i>	10
<i>Hozzászólás</i>	10
<i>Földi Judit reagálása</i>	13
<i>Határozathozatal</i>	13
<i>Albizottsági tagok és tisztségviselők választása</i>	13
<i>Egyebek</i>	14
<i>Az ülés berekesztése</i>	14

Napirendi javaslat

1. A Magyarország 2023. évi központi költségvetéséről szóló 2022. évi XXV. törvény végrehajtásáról szóló törvényjavaslat (T/9346. szám)
(Kormány- pénzügyminiszter)
(Részletes vita a HHSZ 44-45. §-a alapján)
(Vitához kapcsolódó bizottság)
Nemzetiségi napirendi pont!
2. A hatékony vízgazdálkodás megteremtése érdekében szükséges intézkedésekről szóló határozati javaslat (H/9460. szám)
(Gyurcsány Ferenc, Barkóczi Balázs, dr. Dávid Ferenc, Földi Judit (DK), Varga Ferenc (független), Varga Zoltán és Varju László (DK) képviselők)
(Döntés képviselői önálló indítvány tárgysorozatba vételéről)
3. Albizottsági tagok és tisztségviselők választása
4. Egyebek

Az ülés résztvevői

A bizottság részéről

Megjelent

Elnököl: Font Sándor (Fidesz), a bizottság elnöke
Czerván György (Fidesz), a bizottság alelnöke

Pócs János (Fidesz), a bizottság alelnöke
Földi Judit (DK), a bizottság alelnöke
Dankó Béla (Fidesz)
Horváth István (Fidesz)

Helyettesítési megbízást adott

Jakab István (Fidesz) Czerván Györgynek (Fidesz)
Kovács Zsolt (Fidesz) Dankó Bélának (Fidesz)
Mihálffy Béla (KDNP) Horváth Istvánnak (Fidesz)

A bizottság titkársága részéről

Vásárhelyi Pál bizottsági munkatárs
Fodor Tímea ügyintéző-titkárnő

Meghívottak

Hozzászóló

Izer Norbert adóügyekért felelős államtitkár (Pénzügyminisztérium)

Megjelent

Ásványi Zsuzsanna osztályvezető (Pénzügyminisztérium)

(Az ülés kezdetének időpontja: 10 óra 07 perc)

Az ülés megnyitása, a határozatképeség megállapítása, a napirend elfogadása

FONT SÁNDOR (Fidesz), a bizottság elnöke, a továbbiakban ELNÖK: Jó napot kívánok! Szeretettel köszöntöm a bizottság tagjait. Köszöntöm a munkánkat segítő tisztviselőket. Köszöntöm mindazokat, akik figyelemmel kísérik bizottságunk nyílt ülését. Köszöntöm az egyes napirendi pontokhoz érkezett kormányzati képviselőket is.

A napirendipont-tervezetet képviselőtársaink megkapták. Kérdezem, hogy a tervezethez van-e kérdés, észrevétel. *(Nem érkezik jelzés.)* Amennyiben nincsen, akkor szavazzunk róla! Ki az, aki elfogadja ezt a tervezetet? Aki igen, ezt kézfeltartással jelezze! *(Szavazás.)* Ez egyhangú. A bizottságunk határozatképes.

A Magyarország 2023. évi központi költségvetéséről szóló 2022. évi XXV. törvény végrehajtásáról szóló T/9346. számú törvényjavaslat (Részletes vita a HHSZ 44-45. §-a alapján)

A napirendi javaslat elfogadásával az 1. napirendi pontra térhetünk rá, amely a Magyarország 2023. évi központi költségvetéséről szóló 2022. évi XXV. törvény végrehajtásáról szóló törvényjavaslat, amely T/9346. számon került benyújtásra.

Mivel a szokásoktól eltérő mind a költségvetésnél, mind a zárszámadásnál a bizottságok szerepe és lehetősége, ezért engedjék meg, hogy felolvassam az idevonatkozó szabályozást. A Mezőgazdasági Bizottság a vitához kapcsolódó bizottságként folytatja le a zárszámadási törvényjavaslat részletes vitáját. A tárgyalás sajátossága, hogy bizottsági előadó állítására nincs lehetőség, mivel a plenáris ülésen a bizottsági jelentések vitája során a Költségvetési Bizottság előadói fogják majd összefoglalni valamennyi bizottságnak a vitában elhangzott véleményét.

A bizottságnak a részletes vitában kialakult véleményét a részletes vitáról szóló jelentés fogja majd tartalmazni a házszabály 92. § (5) bekezdésének megfelelően. A részletes vitáról szóló jelentésről történő szavazás során kisebbségben maradt tagok véleményét függelékként kell majd csatolni a részletes vitáról szóló jelentéshez, amelyet a mai napon legkésőbb 14 óráig kell írásban eljuttatni a bizottság titkárságára.

Az írásba foglalt bizottsági és kisebbségi vélemény csak olyan elemeket tartalmazhat, amelyek a bizottsági vitában bármely részről elhangoztak. A kisebbségi vélemény benyújtásának további feltétele a jelentésről történő szavazásban való részvétel és értelemszerűen a jelentés el nem fogadása.

Bizottságunkhoz képviselői módosító javaslat nem érkezett, és a bizottságunk sem tervezi módosító indítvány benyújtását.

Megnyitom a részletes vitát, amely a törvényjavaslatnak a házszabályi rendelkezés 44. § (1) bekezdése a)-d) pontjaiban meghatározott szempontok szerinti vizsgálata a törvényjavaslat egésze tekintetében. Itt szeretném köszönten a Pénzügyminisztérium képviselőjében Izer Norbert adóügyekért felelős államtitkár urat és munkatársait, valamint az Agrárminisztérium képviselőit is. Megkérem a kormány képviselőit, hogy nyilatkozzanak a házszabály szerinti megfeleléséről. Megadom a szót.

IZER NORBERT államtitkár (Pénzügyminisztérium): Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Bizottság! Szeretném megerősíteni, hogy a javaslat megfelel az Alaptörvényből eredő tartalmi és formai követelményeknek, illeszkedik a jogrendszer egységébe, megfelel a nemzetközi jogból és az európai uniós jogból eredő összes kötelezettségnek, és megfelel a jogalkotási szakmai követelményeknek is. Így a

hárszabály 44. § (1) bekezdésében lefektetett összes követelménynek megfelel. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen. További kérdés, észrevétel ezzel kapcsolatosan van-e? *(Nem érkezik jelzés.)* Nincsen.

Ebben az első vita szakaszban szeretném ismertetni a többségi véleményt, ezért az ülés vezetését addig átadom Czerván György alelnök úrnak.

(Az ülés vezetését Czerván György, a bizottság alelnöke veszi át.)

CZERVÁN GYÖRGY (Fidesz), a bizottság alelnöke, a továbbiakban ELNÖK: Tisztelettel köszöntök én is mindenkit. Megadom a szót elnök úrnak.

FONT SÁNDOR (Fidesz), a bizottság elnöke: Köszönöm szépen a szót. Az elmúlt évekhez hasonlóan a 2023. év sok meglepetést tartalmazott, tele volt váratlan fordulatokkal és emlékezetes eseményekkel. Világszerte jelentős politikai, gazdasági és társadalmi változások formálták a mindennapjainkat, miközben a globális kihívások, valamint az éghajlatváltozás vagy a geopolitikai konfliktusok továbbra is meghatározó tényezők maradtak Magyarországra felé. Először a koronavírus, majd a keleti szomszédságunkban folyó háború rányomta a bélyegét a 2023. évre.

Az átgondolatlan brüsszeli politika hatására az inflációs nyomás felerősödött, ami elsősorban az alapanyag- és élelmiszerárakon, illetve valamennyi egyéb szektorban érezte negatív gazdasági és társadalmi hatását.

A helyzetet tovább tetőzte, hogy Brüsszel nem vette figyelembe a külső határookra és vámokra, valamint a háborúzó országokhoz közel fekvő tagállamokra azt a nyomást, amit az ukrán gabona beengedésével megengedett. A Bizottság ezzel zöld utat adott az ellenőrizetlen mezőgazdasági termékek az Unió területére és belső piacára való beáramlásának. E döntés nyomán Magyarország, illetve több szomszédos tagállam egyoldalúan, nemzeti hatáskörben meghosszabbította az ukrán gabonára és egyéb mezőgazdasági termékekre vonatkozó importtilalmat, ezzel megőrizvén az agrárium stabilitását és megfelelő működését.

A 2022-es aszályos év után 2023-ban a mezőgazdaság számára alapvetően kedvező volt az időjárás, ami a termelés érdemi bővülését okozta. A mezőgazdaság teljesítménye 2023-ban mind folyó, mind változatlan áron jelentősen növekedett, miközben a termelői árak csökkentek. A kibocsátás 4338 milliárd forintos eredményt ért el, ami folyó áron 6,6 százalékkal haladta meg az egy évvel azelőttit. A termelés volumene 25,2 százalékkal növekedett, az árak viszont 14,8 százalékos csökkenést értek el. A termelés bővülése mögött a növénytermesztés áll, mivel az aszály sújtotta 2022-es év alacsony bázisához viszonyítva jelentősen növekedtek a termésmennyiségek.

A növénytermesztés kibocsátásának volumene 2023-ban összességében 45 százalékkal emelkedett. Ezen belül a búza termésmennyisége 36, az árpáé 42, a kukoricáé 126, a repcéé 23, a napraforgóé 52, a friss zöldségeké 18 százalékkal növekedett, a friss gyümölcsöké viszont alig változott.

Az állattenyésztés kibocsátásának volumene gyakorlatilag az előző évi szinten maradt 2023-ban, 0,5 százalékos volt az eltérés. Ezen belül a baromfiágazat kibocsátása 8, a juhágazaté 2 százalékkal növekedett, míg a sertéságazat kibocsátása 5, a húsmarháé viszont 10 százalékkal csökkent. A tejtermelés 4 százalékkal elmaradt az előző évitől. A tojástermelés változatlan volt.

Az inputfelhasználás mennyisége csökkent. A folyó termelőfelhasználás volumene összesen 1,6 százalékkal csökkent, az árak 1,7 százalékkal növekedtek. A

műtrágya-felhasználás mennyisége 10, a növényvédő szeré 8, a takarmányoké 1 százalékkal maradt el az egy évvel ezelőttitől.

A mezőgazdasági termelés ágazati szintű jövedelmezősége azonban javult, a termelési tényezők jövedelme 17, a vállalkozói jövedelem 15 százalékkal haladta meg a 2022-es értékeket. A munkajövedelmezőséget mérő mutató, a munkaerőegységre jutó reáljövedelem egy év alatt 7,5 százalékkal, 2010 óta 120 százalékkal növekedett. Ugyanakkor azt fontos kiemelni, hogy ezek ágazati szintű adatok, az egyes gazdálkodók jövedelmezőségében jelentős különbségek vannak a termelési szerkezet, a méret, a technológia, az értékesítési csatornák és különösen a földrajzi elhelyezkedés függvényében. Többek között a szántóföldi növénytermesztők számára okozott kihívást a termelői árak csökkenése és a piaci telítettség.

A búza termésmennyisége megközelítette a 6 millió tonnát, pontosan 5,9 millió tonna volt, amely a 2022. évi értéket 36 százalékkal, plusz 1,6 millió tonnával, az előző öt év átlagát pedig 16,8 százalékkal, azaz 853 ezer tonnával haladta meg.

Az árpatermés mennyisége 2,3 millió tonna volt 2023-ban, amely 41,5 százalékkal volt magasabb, mint az előző években, és 53,9 százalékkal volt több, mint a 2018. és 2022. év közötti intervallumban.

A fontosabb őszi betakarítású növények közül a kukorica termésmennyisége 6,3 millió tonna volt, Ez 125 százalékkal, 3,5 millió tonnával magasabb a 2022. év mennyiségéhez viszonyítva. De pontosan tudjuk, hogy a 2022. év egy katasztrofális év volt, ezért is tűnik nagyoknak a 2023. évi növekedés.

A repcetermés mennyisége 2023-ban 619 ezer tonna volt, amely 22,5 százalékkal, 113 ezer tonnával haladta meg a 2022. évit, de 23 százalékkal, 188 ezer tonnával kevesebb, mint az előző öt év átlaga.

A napraforgótermés mennyisége 2 millió tonna volt, ami meghaladja az előző évit 52 százalékkal, ami 669 ezer tonna növekményt jelent, és a 2018. és 2022. évek közötti évek termésmennyiségét is 18 százalékkal haladja meg, ami átlagosan 299 ezer tonnát jelent.

A zöldpaprika 2023. évi betakarított összes mennyisége 89 ezer tonna, amely 5,7 százalékkal meghaladta a megelőző évit. Azonban a 2018-2022. évek átlagához viszonyítva elmaradt, 3,3 százalékkal.

Hazánk legfontosabb gyümölcse az alma, amelynek termesztői eredményesebb évet zártak a 2022. évinél. Az ültetvényeken termett 484 ezer tonna 38 százalékkal több az egy évvel korábbinál, azonban a 2018-2022. évi átlagnál 1,8 százalékkal kevesebb.

2023-ban meggyből 54 ezer tonna, a 2022. évinél 17 százalékkal kevesebb termett. Nyilvánvaló, hogy itt már nemcsak az aszály, hanem ezeknél a korai virágzású gyümölcsöknél a kora tavaszi fagy az, ami döntő mértékben sajnos befolyásolni tudja az egyes évek eredményét.

Szilvából 40 ezer tonna termést szedtek le, ami 15 százalékkal meghaladta az egy évvel korábbi.

Az elmúlt években a takarmányárak csökkenése kedvező volt az állattenyésztésnek, de kihívásként jelentkezett a hazai és külföldi kereslet mérséklődése.

A 2023. december 1-jei állapotokat tükröző adatok szerint a szarvasmarhák számának 2022-ben kezdődött csökkenése 2023-ban is folytatódott. Ettől függetlenül az elmúlt 12 évben a szarvasmarhák és ezen belül a tehenek állománya több mint negyedével emelkedett. A szarvasmarhák száma 2023 decemberében 862 ezer volt, éves összevetésben 23 ezerrel, 2,6 százalékkal csökkent. A tehenállomány 403 ezerre csökkent. Ez 3,6 százalékkal kevesebb az előző évihez képest.

A szarvasmarhavágás 2023-ban élősúlyban 9,7 százalékkal, az ágazat szempontjából meghatározó élőszarvasmarha-export 18 százalékkal maradt el az egy évvel ezelőtől.

A tejtermelés mintegy háromnegyedét kitevő tejfelvásárlás 2023-ban 2,3 százalékkal csökkent.

A sertés-, ezen belül az anyakoca-állomány is újra növekedett 2023-ban. A sertések száma 2023. december 1-jén 2 millió 608 ezer volt, amely 50 ezerrel múlja felül az egy évvel ezelőtti egyedszámot. Az anyakoca-állomány 154 ezer volt 2023 decemberében; ez 2022-höz képest 6 ezerrel, mintegy 4,1 százalékkal növekedett.

A sertéshústermelés ezzel szemben csökkent 2023-ban. A sertésvágások élősúlya 2023-ban 522 ezer tonna volt; ebből az anyakoca 11,8 ezer tonna. A sertésvágás 1,8 százalékkal, az anyakocavágás 20 százalékkal csökkent 2022-höz képest.

A juhok száma 2023 decemberében 907 ezer volt, ami 2022 óta 35 ezerrel, azaz 4,1 százalékkal bővült. Az ágazat megítélése szempontjából az anyajuhállomány a mérvadó, mivel a bárányok száma gyorsan változik. Az anyajuhállomány 2023 decemberében 694 ezer volt, ami 2022-höz képest 1000-rel növekedett. Nem nagy, de mégis növekedés. A fő értékesítési csatornát jelentő élőjuhkitel mennyisége viszont 2023-ban 1,8 százalékkal csökkent.

A tyúkok száma 2023 decemberében 28 millió 733 ezer darab volt, ami 1,3 százalékkal csökkent a korábbiakhoz képest.

A baromfifélék esetében a pulykavágások csökkentek, a többi ágazatban növekedés volt 2023-ban. Vágóbaromfiból összesen 224 millió darabot vágtak le. Élősúlyban ez 684 ezer tonna volt, amely élősúlyban vizsgálva 7,9 százalékkal haladta meg a 2022. évi értékeket. Csirkevágások 9,1, kacsavágás 20, libavágások 22 százalékkal növekedtek élősúlyban. A pulykavágások 11 százalékkal viszont csökkentek.

Mindannyian tudjuk itt szakmabeliek, hogy a baromfiállomány egyedlétszáma nagyon gyorsan növekedhet vagy csökkenhet. Ugyanakkor ez már kevésbé mondható el a sertésállományról; és leginkább a szarvasmarháknál és juhoknál van a legkisebb mozgása annak, hogy hirtelen növekedés vagy csökkenés álljon be.

Az emelkedő inputköltségek, valamint a gyenge külső és belső kereslet következtében az élelmiszeripar termelése 2022. év végén csökkenni kezdett. Ez a trend 2023 folyamán is folytatódott. A termelés volumene 2023-ban 11,3 százalékkal múlta alul az előző évit. Az élelmiszeripari termelés többéves távlatban ennek ellenére látványosan bővült. A termelési érték volumene 2010 és 2023 között 34 százalékkal növekedett összességében.

Az élelmiszeripar teljesítményének 2023. évi csökkenéséhez mind a belföldi, mind a külpiazi értékesítés visszaesése hozzájárult. Az élelmiszeripar összes értékesítése 10,3 százalékkal elmaradt az egy évvel ezelőtti 2023-as számtól. Az összes értékesítésen belül a belföldi értékesítés változatlan áras értéke 8,6 százalékkal, míg a külpiazi értékesítés 12,4 százalékkal csökkent.

Az egyes élelmiszeripari szakágazatok 2023. évi teljesítményében jelentős különbségek voltak megfigyelhetők. Összesen három szakágazatban növekedett a termelési érték volumene: a dohánytermékek gyártása, a gyümölcs és zöldséglé gyártása, a kenyér, friss pékáru gyártása szakágazat termelése emelkedett. Ezzel szemben 26 szakágazatban csökkent a termelés, legnagyobb mértékben a halfeldolgozás, tartósítás, a keményítő, keményítőtermékek gyártása, a tea, kávé feldolgozása, a jégkrém gyártása, a tartósított lisztes áru gyártása és a malomipari termékek gyártása szakágazatok esetében.

Összefoglalva az agrárium 2023. évi eredményét azt tapasztalhatjuk, hogy a növénytermesztés többéves összehasonlításban is bővelkedő terméseredményt ért el, míg az állattenyésztési ágazatok vegyes évet zártak. Összességében a mezőgazdaság kibocsátása mind folyó, mind változatlan áron növekedett, és magasabb hozzáadott érték mellett élénkült az agrártermékek külkereskedelme. Az élelmiszeripar termelése csökkent, ami elsősorban a magas infláció miatt visszaeső élelmiszer-keresletnek tudható be. Az agrár-munkaerőpiac stabil volt, a mezőgazdaságban enyhe növekedés történt. Az élelmiszeripar foglalkoztatása az előző évi szinten alakult. A beruházások volumene a mezőgazdaságban és az élelmiszeriparban is csökkent a magas hitelkamatok és piaci kihívások miatt. 2023-ban Magyarország agráriuma bebizonyította, hogy a geopolitikai konfliktusok és a gazdasági környezet kihívásai ellenére erős, stabil és ütésálló tudott maradni. A költségvetési források hatékony felhasználása továbbra is kulcsfontosságú ahhoz, hogy a termelőket megfelelően biztosítsuk, valamint támogassuk az élelmiszer-önellátást, és folytassuk a jövő kihívásainak megfelelően felkészült mezőgazdasági rendszer kiépítését. A Fidesz-KDNP-kormány, mint ahogyan az elmúlt évek folyamán is, kiemelt figyelmet fordít az agrárium szereplőire, felismerve a mezőgazdasági stratégia jelentőségét mind a nemzetgazdaság, mind az élelmiszer-biztonság szempontjából. Az agrárium megfelelő fejlődése pedig nemcsak gazdasági, hanem társadalmi érdek is, hiszen hozzájárul a vidék népességmegtartásához és a természet védelméhez is. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen ezt a kimerítő ismertetést. Visszaadom a bizottsági ülés vezetését elnök úrnak.

(Az ülés vezetését Font Sándor, a bizottság elnöke veszi át.)

FONT SÁNDOR (Fidesz), a bizottság elnöke, a továbbiakban ELNÖK: Köszönöm szépen. Kérdezem, hogy van-e további hozzászóló az első vita szakaszban. *(Nem érkezik jelzés.)* Nincsen. Akkor szavazásokra teszek javaslatot. Először is, döntsünk arról, ki ért egyet azzal, hogy a benyújtott indítvány megfelel a házszabályi rendelkezés 44. § (1) bekezdésében foglaltaknak. Aki ezzel egyetért, az kézfeltartással ezt jelezze! *(Szavazás.)* Ez egyhangú.

Miután nem volt az első vita szakaszban további jelentkező, ezért a részletes vita lezárásáról is dönthetünk. Kérdezem, ki az, aki egyetért azzal, hogy a részletes vitát zárjuk le. Aki ezzel egyetért, kézfeltartással jelezze! *(Szavazás.)* Ez szintén egyhangú.

Kérdezem, ki ért egyet azzal, hogy a részletes vitáról szóló jelentést nyújtsuk be a parlamentnek. Aki ezzel egyetért, kézfeltartással jelezze! *(Szavazás.)* Ez 1 tartózkodás mellett többségi vélemény.

Nincs további megvitatandó területünk, ezért a napirendi pontot lezárom. Köszönöm szépen a kormány képviselőinek a jelenlétet.

A hatékony vízgazdálkodás megteremtése érdekében szükséges intézkedésekről szóló H/9460. számú határozati javaslat (Döntés képviselői önálló indítvány tárgysorozatba vételéről)

Rátérünk a 2. napirendi pontra. Ez egy tárgysorozatba-vételi indítvány. A DK több képviselővel és a jelen lévő Földi Judit alelnökkel határozati javaslatot nyújtott be H/9460. számon a hatékony vízgazdálkodás megteremtése érdekében szükséges intézkedésekről. Megadom a szót az előterjesztőnek, Földi Judit alelnök asszonynak.

Földi Judit szóbeli kiegészítése

FÖLDI JUDIT (DK), a bizottság alelnöke, előterjesztő: Köszönöm a szót, elnök úr. Csak pár gondolatot indoklás gyanánt. Álláspontunk szerint Magyarország az a sajátos hely, ahol egyszerre van árvíz és aszály, és abszurd, hogy miközben az ország védekezik a víz ellen, víz kellene a földekre. Éppen ezért dolgozott ki a DK egy stratégiát, illetve egy javaslatot erre, és szeretnénk azt kérni, hogy legyen egy ilyen vízgazdálkodási alap, legyen egy komoly terv arra, hogy erre fel lehessen készülni.

Álláspontunk szerint sok elmulasztott fejlesztés van az elmúlt 14 évben. És láttuk a mostani aszályt, és véleményünk szerint nem volt kellőképpen felkészülve erre ez a szegmens. Úgyhogy kérem, hogy támogassák a javaslatunkat, hogy legyen egy ilyen vízgazdálkodási terv és legyen egy ilyen vízgazdálkodási alap. Köszönöm szépen.

Hozzászólás

ELNÖK: Köszönöm szépen. Kérdés, hozzászólás az indítványhoz? Én szeretnék hozzátenni, úgyhogy az ülés vezetését Czerván Györgynek adnám át.

(Az ülés vezetését Czerván György, a bizottság alelnöke veszi át.)

CZERVÁN GYÖRGY (Fidesz), a bizottság alelnöke, a továbbiakban ELNÖK: Köszönöm szépen. Megadom a szót, elnök úr.

FONT SÁNDOR (Fidesz), a bizottság elnöke: Köszönöm szépen. Alelnök asszony is bizonyára tudja, hogy a múltkori bizottsági ülésünkön is egy másik ellenzéki pártnak hasonló logikájú (*Földi Judit: Más tartalommal!*) és tartalomban részben hasonló felvetése volt. Ott egész részletes válaszokat adtunk az abban történt felvetésekre, és azért is adtuk azt a választ, hogy megindokoljuk, miért nem javasoltuk a tárgysorozatba vételét.

Itt két részre választanám az elutasítási javaslatot, hogy miért javasoljuk, hogy ne fogadjuk el és ne vegyük tárgysorozatba ezt a határozati javaslatot. Van egy szakmainak tűnő felvetéssorozat. Ez a felvetéssorozat a kívülállók számára mintha úgy tűnne, hogy az összes pontban, amit itt javasolnak megvalósítani, mindben hiányosság van, egyetlen pontja sem működik jelenleg az államigazgatás vízügyi rendszerének. Ezért önök jó néhány ábécé számozású, majd számmal történő számozású javaslatot tesznek, hogy a vízmelegtartást, az öntözést hogyan szeretnék fejleszteni.

De van egy olyan része, amely nyilvánvalóan politikai üzenetű: konkretizálja az Orbán-kormány és a Gyurcsány-kormány tevékenységi körét. Ezt tudomásul vesszük, politikai szereplők vagyunk. Nem állítom, hogy egy határozati javaslatnak ilyen szövegezés feltétlen része kellene hogy legyen, mi ezt tudjuk, hogy kommunikációs felületen jól hangzanak az ilyen megjegyzések, hogy NER-oligarchák, mert egy vízügyi szakmai kérdésnél ezeket mi fölöslegesnek látjuk, hogy ezek a megjegyzések benne foglaltassanak.

És ehhez a politikai részhez tartozik az, amelyben önök javaslatot tesznek az 1/b). pontban egy környezet-, klíma- és vízügyi minisztérium létrehozására. Egész konkrétan utasításszerűen, önálló fejezetben teremtse meg a környezet-, klíma- és vízügyi minisztérium létrehozásához és működéséhez szükséges minden feltételt. Meg szeretném jegyezni, hogy ezt az önök volt kormányfője, Gyurcsány Ferenc - amennyiben már megemlítésre került, akkor hadd említsem én is meg -, ő kormányfői tudása háttérben pontosan tudja, hogy ilyen javaslatot nem lehet tenni, mert a hatalmi ágak, amelyeket mi is gyakorlunk itt Magyarországon, a jogalkotói, végrehajtó és a bírói hatalmi ágak egymástól való függetlensége miatt a magyar alkotmány arról rendelkezik, hogy a kormányfő egyszemélyi felelőse a

kormánytagoknak és a kormány struktúrájának. Azaz ezt parlamenti határozattal nem ildomos felülni, hogy netán, ha végigmenne ez a határozati javaslat, akkor mi kvázi köteleznénk a miniszterelnököt, hogy mindegy, hogy ön mit gondol, melyik az a leghatékonyabb kormánystruktúra, amivel ön egyes számú felelősként a meghatározott időszakra végzi a kormányfői és kormányzási feladatot, mi, parlament akkor is megmondjuk önnek, hogy legyen szíves, kötelezve van egy törvény által, hogy környezet-, klíma- és vízügyi minisztérium kerüljön létrehozásra. Ezért önmagában már ez a kitétel megteremti az elutasítási alapot ennek a határozati javaslatnak. Mondom, Gyurcsány Ferenc volt miniszterelnök ezt pontosan tudja, hogy mit jelent ez a mondat, amit én itt most próbáltam kifejtetni.

A szakmai részekből rengeteget megválaszoltunk az elmúlt időszakban. Én külön legyűjtettem az ágazati minisztériumokkal, hogy az önök által a)-o) pontig bezárólag felvetett problémák tényleg olyan problémák-e, amelyek ma nincsenek kezelve, vagy ez téves, az önök által felvetett problémák mindegyikére megvannak az adekvát jogszabályi helyek és a létrehozott struktúrák. A válasz ez az utóbbi, ezekre a pontokra gyakorlatilag mindre megtalálhatók.

Az, amit feszeget a kérdés, és a múltkori határozati javaslat is feszegetett, és látjuk a leírásban is, hogy miért van az, hogy néhány nagy víz esetében a vízmentesítésről gondoskodik a vízügyi hatóság és az egész ország úgy, ahogyan ez történt itt a dunai nagy vízemelkedésnél - és nem beszélek árvívről, direkt nem beszélek árvívről, mert nem lépett ki a medréből sehol sem a Duna, de nagyon nagy vízhozamot hozott, ugyanakkor a Tisza vízgyűjtő területén és a Tisza vonalán Magyarország területén alacsony vízállás volt végig, és ennek következtében veszteségek is történtek, szinte biztos, az idei évben a mezőgazdasági termelésnél. E kettősség nem kapcsolható össze, hiszen a dunai vizet nem fogjuk tudni soha átterelni a Tisza vízgyűjtő területére és esetlegesen kiépíthető öntözési területére.

Való igaz, hogy a Gyurcsány-kormány alatt is a Tisza felső folyásánál megindult tározók építése. Azóta háromszor annyi tározó építése kezdődött meg és fejeződött be az Orbán-kormány ezen időszaka alatt. Tehát egy szisztematikus folyamat elindult, mert azt a problémát, amit önök feszegetnek, hogy a nagy vizet próbáljuk megfogni tározókban, és akkor adjuk vissza, amikor vízhiány, vízszükség lép fel, ez a feladat még nem zárult le, ez nincs befejezve. Ezt érezzük mindannyian, ez elől a kérdés elől nem menekülhetünk el. Érzi ezt az ellenzék is, feszegeti is ezt. De ez nem azt jelenti, hogy ezzel a kérdéssel nem foglalkozik a kormányzat, nem hogy most, hanem a 2010-től 2024-ig tartó kormányzat, bármilyen összetételű is volt, az ezért a területért felelős ágazati minisztérium végrehajtotta a mindenkor rá kötelező aktuális programot. Ugye, 2017-től egy külön kormányprogram van, Kvassay Jenő program, amelynek keretében további infrastrukturális beruházások is vannak, ahol tervezések történtek és történnek. Ma már eljutottunk a dombvidéki víztározás tervezésének a szintjére is. Régen erről még nem is lehetett hallani, csak a síkvidékiről hallottunk.

És nem árulok zsákbamacskát, hogy igen, mi magunk is, a kormányzati képviselők is szeretnénk, hogy a meglévő, víz vezetésére alkalmas csatornák esetleges karbantartására nagyobb forrásokat biztosítsunk - majd a hamarosan megnyíló költségvetési törvényben, remélem, ennek hangot is tudunk adni -, és ahol a mikrovízállások esetén is egy előre átgondolt, tározóból való vízátcsoportosítással juttassunk vizet a gazdálkodóknak. Erre eléggé határozott programunk van, és azért említettem, hogy szinte az összes a)-o) pontokig felvetett vélekedésükre elég egyértelmű válaszunk van, hogy ezek létező problémák, amelyeket kezelünk, valahol már túl is vagyunk annak a kezelésén. Különösen a Tisza szakaszán látunk nagyon előremutató eredményeket. És természetesen vannak olyan területek, ahol ennyi idő alatt nem lehetett a végére érni ennek a folyamatnak.

A vízügy, múltkor is beszéltünk róla, egy rendkívül érzékeny terület, itt nem lehet véletlenszerű beavatkozást tenni, nagyon nagy, súlyos következményei lehetnek egy meggondolatlan lépésnek. Aki emlékszik rá, a Tisza folyásán lévő víztározók építésének a kvázi politikai vitájára - de a szocializmusban nem volt politikai vita, inkább szakmai volt -, hogy mit jelent egy Tisza-tó létrehozása ökológiailag. Ma ugyanilyen viták zajlanak természetvédők, környezetvédők, biológusok, gazdálkodók, vízügyi szakemberek között. Sokkal összetettebb most már a feltételrendszere a víz kormányzásának, tározók építésének és más irányba, mesterséges irányba való terelésének. Rendkívül sokirányú lett a társadalom érzékenysége arra, hogy egyes ilyen mesterséges beavatkozás milyen következményekkel jár, mert sokszor mi csak a gazdálkodási, a termelékenységi követelményeket szeretnénk teljesíteni, ugyanakkor megjelentek a mikrobiológiai, éghajlattudományi, földtani, környezetvédelmi és egyéb szempontok, amelyekre szintén kihatással van egy ilyen mesterséges beavatkozás. Ezt teszi manapság kissé nehézkesé az Európában megjelent zöldaktivitás, amely talán túlbillen, amikor ők a természet és a Föld védelme érdekében azt állítják, hogy semmilyen beavatkozást nem kell tenni, majd a természet megoldja ezt az egész problémát, régen is megoldotta, száz éve, százezer éve, meg egymilliárd évvel ezelőtt is, majd most is meg fogja oldani. Lehet, hogy mi ebbe éppen belehalunk, akik éppen itt élünk, de majd a természet végzi a dolgát, és egyszer csak helyreáll, vagy kialakul egy olyan rend, amihez viszonyulni kell az emberiségnek.

Ez egy iszonyú vita, amit én itt most kinyitottam, csak le akartam vezetni, hogy miért kell rendkívül óvatosan a vízügy kérdéséhez hozzányúlni, hogy itt gátrendszereket kell-e építeni, azaz duzzasztóműveket, és így a vizet eljuttatni a gazdálkodásnak, vagy csak mederben tartani, és oldalsó gátakkal védeni a folyó kiáradását, és onnan, amikor kell, kiereszteni az oldalági tározókba és kiépített csatornába. Ezek a viták jelenleg is zajlanak. Hozzáteszem, hogy egy olyan kérdésben, mint a Duna-Tisza köze vízháztartásának a problémája - 40 éves történet, én ott élek, tehát sajnos végigéltem azt a talajvízszint-csökkenést, ami most rendkívül negatív. És 26 éves képviselőségünk alatt, itt Czerván Györgyre nézek, mert ő az egyedüli, aki ezt az időszakot, a 26 évet velem, velünk együtt megélte parlamenti képviselőként, most látok egyetlenegy olyan programot, amely a Duna-Tisza köze vízháztartásának kérdésével érdemben foglalkozik. A probléma megoldását két szakaszra bontja. Az első szakasznak, a teljes tervezésének engedélyezett terve van. Engedélyezett! Ez óriási szó, hogy minden hatóság, mindenki, aki érintett lehet az előbb felsorolt társadalmi rétegekből, szakmai, tudományos műhelyekből, egyetértett vele. A kettős ütemének, ami a déli szakaszt jelenti a Duna-Tisza közén, ott pedig 80 százalékos a tervezés engedélyezése. Soha ennyire előre nem jutottunk ennek a problémának a megoldásában, mert már az elméleti terveknél is olyan mértékű összeütközés volt különböző érdekcsoportok mentén, hogy elhalt az előterjesztés; és közben láttuk, hogy a talajvízszint továbbra is csökken, elsivatagosodás jelei léptek föl és a többi. De a folyamat, a tervezés és a gondolkodás ettől függetlenül nem állt meg, és a 2022. év végére, 2023-ra eljutottunk addig, hogy a Duna-Tisza közének van egy mindenki által elfogadott elméleti vízpótlási elképzelése. Biztosan nem kellett volna 40 évet várni, biztosan nem kellett volna 26 évet várni, mondhatnánk most, de ész nélkül nem lehet ehhez a rendszerhez hozzányúlni, csak a realitások talaján maradva. És én úgy érzem, hogy a kormányzat, a kormányzatunk a realitások talaján maradva eddig jelentős lépéseket tett.

És én különösen bizakodó vagyok a belső munkacsoportunk által végzett feladatok tekintetében is, hogy további, már létező mintaprojekt - épp megtárgyalta a belső munkacsoportunk, politikai munkacsoportunk a Hajdú vármegyei öntözési mintaprojekt eredményét. Gyönyörű eredmények! Az egy 30-40 folyamkilométeres

csatornaszakaszon került megvalósításra. Ennek a kiterjesztését ilyen mintaprojekteken keresztül fogjuk továbbvinni. És természetesen arra a nagy projektre, amely a Tisza vízgyűjtő területének vízmegtartását, a Duna vízgyűjtő területének vízmegtartását jelenti, előkészített elképzelések vannak, van, amelyik már a tervezés szakaszában, valamelyik tervezés előtti szakaszában van. Éppen ezért a határozati javaslatot nem javasoljuk tárgysorozatba vételre.

ELNÖK: Köszönöm szépen a felszólalást. Visszaadom az ülés vezetését elnök úrnak.

(Az ülés vezetését Font Sándor, a bizottság elnöke veszi át.)

FONT SÁNDOR (Fidesz), a bizottság elnöke, a továbbiakban ELNÖK: Köszönöm szépen. Van-e további kérdés, észrevétel a bizottsági tagok részéről? *(Nem érkezik jelzés.)* Amennyiben nincsen, akkor az előterjesztőnek adom meg a szót a viszonzválaszra.

Földi Judit reagálása

FÖLDI JUDIT (DK), a bizottság alelnöke, előterjesztő: Köszönöm a szót, elnök úr. Azt gondolom, hogy ön is alátámasztott pár olyan problémát, amit mi feszegetünk. És tekintettel arra, hogy szerintünk ez prioritást élvez, és hogy több szakemberrel egyeztettük ezt a javaslatot, én szeretném fenntartani, hogy szavazzunk róla. Köszönöm szépen.

Határozathozatal

ELNÖK: Igen, értem. Természetesen ezt megteesszük. Kérdezem, hogy ki az, aki egyetért azzal, hogy a H/9460. számon benyújtott határozati javaslatjavaslatot tárgysorozatba vegyük. Aki ezzel egyetért, az kézfeltartással ezt jelezze! *(Szavazás.)* 1 igen szavazat. Ez kisebbség, bizottságunk nem vette tárgysorozatba.

A 2. napirendi pontot lezárom.

Albizottsági tagok és tisztségviselők választása

A 3. napirendi pontra térünk rá. A 3. napirendi pontban az albizottsági tagok és tisztségviselők választására teszek javaslatot. Mint ismeretes, Győrffy Balázs korábban megüresedett tagsági helyére Jakab István bizottsági tagunk került megszavazásra. Ugyanakkor Győrffy Balázs több albizottságban is tagi vagy vezetői tisztséget töltött be. Ezért a következő javaslatot teszem Győrffy Balázs albizottságokban megüresedett helyére. Első: a Mezőgazdasági Bizottság feladatkörébe tartozó törvények végrehajtását, társadalmi és gazdasági hatását, valamint a deregulációs folyamatokat figyelemmel kísérő Albizottságba Czerván Györgyöt albizottsági taggá javaslom megválasztani. Második javaslat: Győrffy Balázs korábban megüresedett elnöki helyére az Erdészeti Albizottságba Jakab Istvánt az albizottság elnökévé javaslom megválasztani. Harmadik javaslatom: Győrffy Balázs korábban megüresedett elnöki helyére a Vízgazdálkodási Albizottságba Mihálffy Bélát, aki eddig ott tag volt, az albizottság elnökévé javaslom, és Mihálffy Béla így megüresedett tagi helyére a Vízgazdálkodási Albizottságba Jakab Istvánt javaslom taggá fölvenni. Gyakorlatilag három megüresedett hely betöltésére tettem javaslatot. Kérdezem, hogy kérdés, észrevétel van-e ehhez. *(Nem érkezik jelzés.)* Akkor szavazzunk róla! Ki az, aki támogatja az imént ismertetett személyi javaslatokat? Aki igen, kézfeltartással ezt jelezze! *(Szavazás.)* Egyhangú. Köszönöm szépen. A 3. napirendi pontot lezárom.

Egyebek

A 4. napirendi pont egyebek. Csak szeretném jelezni, hogy Nagy István miniszter úr éves meghallgatására várhatóan november 12-én, kedden, 10 órakor kerül sor. Ezen a napon egyébként is bizottsági ülésünk lesz, várhatóan további napirendi pontokkal. Tehát miniszter úr meghallgatásával kezdünk, és utána további napirendi pontok is lesznek. Kérdés, észrevétel van-e? *(Nem érkezik jelzés.)* Nincs. Akkor az egyebeket is lezárom.

Az ülés berekesztése

A bizottsági ülésünket berekesztem.

(Az ülés befejezésének időpontja: 10 óra 49 perc)

Czerván György
a bizottság alelnöke

Font Sándor
a bizottság elnöke

Jegyzőkönyvvezető: Podmaniczki Ildikó